

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 11 Octomvrie st. v.

(=) *Das Unvermeidliche, es muss geschehen!* Lucrul, de care demult ne-am temut, s'a săvârșit acum în cea mai drastică formă.

Acțiunea de violență și intimidare, îndreptată decătră actualul guvern asupra membrilor mai independenți și mai rezoluți ai clerului român, acțiunea aceasta, dusă în deplinire cu ajutorul înșiși arhierilor români și începută mai întâiu în biserica română ortodoxă, se continuă acum pe aceleași căi și pe aceleași mijloace în biserica română unită.

Nu scim, cum se șicem mai bine, ce se accentuăm mai tare: După Vasilie Mangra și Simeon Popescu a cădută năpustirea guvernului nedrept și orbit de patimi naționale asupra valorosului Alexie Berinde, căruia cine scie căți îi vor mai urma; sau: După Ioan Meșian și Miron Roman a cedat stăruințelor siluitoare demult îndolnelnic Ioan Szabó dela Gherla, după care cine scie, care va trebui să mai cedeze!

N'avem motive de a ne îndoi, că foile patriotice din Cluj sînt bine informate, ci siliți sîntem să credem, că astăzi este fapt complinit, că protopopul unit al Seinilor, Alexie Berinde, din cauza sentimentelor sale naționale-romănesci a fost suspendat decătră arhierul seu din funcțiunea protopopească.

Cetitorii noștri îl cunosc prea bine pe protopopul Alexie Berinde. Acest preavrednic păstor al turmei sale cuvântătoare în dese rînduri ne-a silit să ne ocupăm în cel mai onorific mod cu dînsul.

El este acel preot rar în timpurile noastre, care ca prin vraje, cu modeste mijloace, a scit să ducă la culmea înfloririi bisericii și școlii comunei sale, care a trezit pe fiii sei sufletesci din amorțea, în care 'i-a scufundat sărăcia și lipsa de cultură, și prin exemplul și faptele sale 'i-a condus la dragoste de muncă, la spor și la rîvnă atât în cele spirituale, cât și în cele materiale.

El este acel protopop vrednic, care cu bun succes s'a încercat să transplante rezultatele obținute în parochia Seinilor în toate școlile și bisericile din tractul seu protopopesc. El este acela, care pentru toți învățătorii și preoții, precum și pentru întreg poporul tractului a fost obiectul dragostii și al venerațiunii și exemplul cel mai vrednic de imitat în laboriositate și conștiințiositate.

Dar' totodată, — și acesta este păcatul lui în timpurile abnormale de astăzi, — el este acel membru vrednic al clerului român, care prelîngă datorințele sale față cu biserica nici-odată

nu 'și-a uitat de datorințele sale față cu națiunea. Alexie Berinde, hotărît și fără frică, a stat totdeauna pe baza dreptelor pretensiuni ale neamului românesc și în conformitate cu ele a lucrat la toate ocaziunile, a luat parte la toate acțiunile naționale.

Ear' acuma, după un lung șir de ani de muncă rodnică, drept răsplată, arhierul seu, cedând forței de sus, al cărei scop este suprimarea ori-șicărui avânt național între Români, 'l-a suspendat din oficiul seu, pe cel mai conștiințios ca pe un uitat de datorințe, pe cel mai harnic ca pe un lăsător, pe cel mai bun ca pe un netrebnic.

Să nu ne ascundem dinaintea adevărului, că lovind o asemenea soartă pe un asemenea bine meritat frate al nostru, precând cei slabi de ânger și cei neconștiințioși în treburi naționale se ridică și înaintează pe scara instituțiilor noastre bisericesci, dela o vreme și inimile celor mai buni trebuie să se timpească și trebuie să străbată amăreala descurajării în ele.

Și astfel asemenea succese în politica de intimidare trebuie să le privim ca un mare rău în dezvoltarea organismului bisericilor noastre.

Ear' acest rău devine și mai mare, dacă ținem în vedere, că nu alții, ci chiar unii dintre capii bisericilor romănesci sînt aceia, care dau guvernului mână de ajutor la prigonirea celor mai buni dintre membrii clerurilor romănesci.

Drept-aceea lovitura ce 'i-s'a dat protopopului Alexie Berinde, ca și cele premergătoare, nu merită cea mai serioasă îngrijire a tuturor Românilor naționali numai pentru simpatiile și recunoștința ce dăoresc acestui brav bărbat, nici numai pentru rîul ce poate rezulta în bisericile române din asemenea lovituri aplicate celor mai zeloși slugitori ai lor, ci mai presus de toate, pentru-că prin săvîrșirea lor guvernul impune arhierilor romănesci un obligămînt, care nu numai că este incompatibil cu înalta lor pozițiune în corpul nostru național, ci este și trebuie să fie de un efect destructiv și demoralizator în lucrarea de înaintare culturală a poporului nostru.

Astfel afacerea protopopului Berinde, ca și cele premergătoare de natura aceasta, nu este o afacere personală, nici bisericescă-confesională, ci o afacere *par excellence* națională-romănească.

Datori sînt prin urmare toți Români cu sentimente adevărat romănesci să se gîndească, ce este de făcut pen-

tru a feri clerurile noastre, bisericile noastre și corpul națiunii noastre de asemenea lovituri precăt de nedrepte, pe atât de demoralizatoare.

O vină, un pretext ușor află guvernul, când e să impună vre-uniu dintre arhieriei, ca să pună la odihnă pe cutare sau cutare popă nesuferit.

Reglementarea părintelui Mangra dela Arad, huiduirea protopopului Popescu dela Sibiu și acum suspendarea protopopului Berinde dela Seini ne arată, cât de ușor se croesce o asemenea vină, un asemenea pretext.

Dacă o rugăciune, săvîrșită pentru mîntuirea din necaz și prigoniri nedrepte a unui amic personal și de principii, a fost deajuns drept pretext pentru suspendarea părintelui Berinde, apoi care popă romănesc mai este sigur în parochia sa, la altarul seu, când mai marilor dela cărmuire le vor plăce să-l alunge de acolo?

Nici unul nu; credem însă cu toate aceste, că Români, dacă vor, pot face, ca alungarea cel puțin să nu se facă prin înșiși arhieriei.

Printr-o atitudine hotărîtă și solidă fără deosebire de confesiuni, prin precizarea și accentuarea hotărîtă a celor-ce Români pretind dela arhieriei lor, pot și sînt chiar datori să arete, că nu sînt dispuși a suferi pînă în sfîrșit, ca „arhieriei să se pună în conflict cu sentimentele credincioșilor lor“, după-cum șicea „patriotul“, pe care 'l-am citat ieri.

Făcînd așa, Români în interesul națiunii și al bisericilor, precum și în interesul arhieriei vor documenta guvernului, că arhieriei români sînt ai Românilor, ear' nu ai guvernului, ear' acestora le vor face mai ușor să reziste încercărilor meschine de sus și mai greu să se opună sentimentelor poporului de jos.

Miron Román și presa națională.

Sub această marcă cetim în „Kolozsvár“ dela 22 Oct. n. următoarele:

„Pe Miron Román 'l-a făcut „Emke“ om sîrbătorit, nu numai aici la noi, ci și în România. Presa română din Ungaria unanim aprobă pașirea metropolitului față cu „Emke“ și îi aduce din acest motiv tributul de recunoștință. Elementele centrifugale s'au unit pe calea aceasta și-'și îndreaptă acum pașii spre un punct; Miron Román și întreaga lui tabără sînt față cu „Emke“ de un gînd. După-cum sîntem informați, românia din Sibiu, fără deosebire de partid politic și confesiune, a adresat metropolitului o adresă, ba a voit să-l onoreze chiar și cu un conduct cu masalale, numai că poliția n'a conces aran-

giarea lui. *Accidit in puncto, quod non sperabatur in anno.* S'a născut într'un minut, pentru-ce ar fi trebuit ani de zile. Miron Román cel puțin nici n'a visat, că dușmanii lui jurații îi vor aduce fum și lumină de masala. Articollii presei vorbesc în ton înălțător despre Miron Román; însăși „Tribuna“, care altcum în fiecare zi a lovit pe metropolitul, îi dă acum tribut de recunoștință.

„Noi așa credem, că bucuria naționalistilor va fi lucru trecător. Față cu Miron Román de bună-seamă am comite o nedreptate, dacă din cauza unicei lui rătăcirii, ale cărei motive nu le cunoaștem deajuns, 'l-am condamna definitiv. Credem, că exagerază și aceia, care după o faptă a lui cred, că acum a trecut în tabăra lor.

„Trecutul lui Miron Román oferă cu mult mai multe garanții, decăt ca să-'l ștergem din șirul patrioților, pentru-că într-o cestiune, ori-șicăt de așcutit fie contrastul, n'a gîndit așa, cum ar fi pretins dela el opiniunea publică maghiară.

„Noi așa credem, că laudele „Tribunei“ și demonstrațiunea înscenată de ultraisti, tare îl genează pe arhieriscopul.

„Credem și aceia, că deslușirile mai noue, pe care le-a provocat scrierea lui cătră presedintele „Emke“-i, — sînt o respingere hotărîtă a intențiunilor, care el le-a atribuit „Emke“-i. Poate aceste au convins deja pe Excelența Sa, că a fost în rătăcire și că, — deși fără voce, — a vătămât adînc sentimentul public maghiar.

„Și nu abandonăm speranța, că va veni momentul potrivit, în care Miron Román ear' va liniști pe aceia, care acum 'i-au tras în general la îndoială sentimentele patriotice.

„De aceea se întemplă, că noi despărțim larma „Tribunei“ de persoana metropolitului.“

Se vede, că guvernamentalii din Cluj au vre-un interes de tot mare de a face, ca lumea să creadă, că ați, după-ce a vorbit odată „în limba „Tribunei“, cum șiceau ei sînt acum câteva zile, metropolitul Miron e sîrbătorit și de noi.

Credem deci de cuviință a le declara, că sîntem și noi ca dinșii de părerea, că „bucuria naționalistilor are să fie trecătoare“, și ne temem și noi, că „va veni momentul potrivit, în care Miron Román ear' îi va împăca pe aceia, care ați îi pun la îndoială sentimentele patriotice.“

Bine fac deci guvernamentalii din Cluj, dacă despart „Tribuna“ de „persoana metropolitului“. „Tribuna“ e tot ceea-ce a fost și rămîne tot ceea-ce este, precând „persoana metropolitului“ nu e ați ceea-ce a fost ieri și nu scie nimeni ce are să fie mâne.

Multe ar mai trebui să facă metropolitul Miron, pentru-ca pînă chiar și noi, care

atît de bine îl cunoaștem, se credem, că de aici înainte va fi sincer cel puțin față cu amicii, dacă nu și față cu adversarii sei.

Ear' „Tribuna“ nu va face „larma“, pe care după-cum se vede, cercurile guvernamentale au atît de mare interes să o facă.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 11 Octomvrie st. v.

Mesajul de tron german.

O depeșă din Berlin spune, că mesajul de tron anunță noua lege militară cu privire la formarea unor corpuri de armată, precum și cheltuielile noue pentru armată și marină în scopul mării promptitudinii ei și în interesul menținerii păcii, mai departe urcarea contribuțiilor matriculare, noua lege de bancă, legea socialistilor, înființarea unei secțiuni coloniale în oficiul de externe și în sfîrșit un nou credit pentru Africa. Discursul accentuează apoi sporierea siguranțelor de pace prin cele mai noue vizite de monarhie și ține pacea de asigurată și pe anul ce vine.

„Die Post“ face nise reflexiuni importante cu privire la greutățile, sub care nouele pretențiuni militare au putut străbate în anumite cercuri. „Die Post“ declară, că partea reversă a înarmărilor militare iese foarte aspru la iveală și reclamă convenita atențiune chiar din punct de vedere al puterii de războiu. Trebuie deci să se observe cu toată serioșitatea, ca să se mențină echilibrul între cerințele financiare pentru pregătirile de războiu și mijloacele financiare ce stau la dispoziție pentru îndestularea acestora. Dieta imperială are să examineze lucrul cu multă îngrijire. Ceea-ce se recunoașce de necesar pentru siguranța militară a imperiului să se acorde într-o toate; acolo însă, unde examenarea conștiințioasă duce la convingerea contrară, trebuie să se facă abstracțiunea dela o acordare chiar în interesul crutării puterilor financiare pentru o eventuală acțiune războinică.

Atentatul asupra principelui moștenitor din Württemberg.

Atentatul asupra prințului Wilhelm s'a comis lîngă villa Marienwahl. Prințesa Paulina ședea în trăsură lîngă tatăl seu. Prințul, care nu a observat pușcătura, numai la întoarcerea sa din biserică a primit cunoștință despre atentat. Prințul a fost obiectul ovațiunilor populațiunii din Ludwigsburg și Stuttgart, unde a mers să cerceteze pe regina-mamă. Toți ministrii și o mulțime de persoane private au felicitat pe prințul. Comitetul municipal a predat

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Un capitol din Darwin.

Comparația facultăților intelectuale ale omului cu cele ale animalelor inferioare.

(Urmare și sine.)

Nu cred, că putem ajunge la o altă concluziune asupra originii instinetelor celor mai complexe, mai cu seamă de vom privi pe lucrătoarele sterpe ale furnicilor și albinelor, ale căror instințe sînt cu atît mai de însemnat, cu cît individele ce le au fiind sterpe, nu dau urmași, care să moștenească efectele experienței și ale obiceiurilor modificate.

Cu toate-că un grad înălțat de inteligență este de sigur compatibil cu existența instinetelor complexe, după-cum ne adevărese pilda castorului și insectelor, despre care am vorbit, și deși acțiunile ce depind la început de voință pot mai în urmă să fie săvîrșite, grație obiceiului, cu repedițiunea și siguranța unei acțiuni reflexe, totuși este probabil, că există o oare-care opoziție între dezvoltarea inteligenței și aceea a instinetului; pentru-că acest din urmă implică oare-care modifițiuni ereditare ale creierului.

Cunoaștem foarte puțin funcțiunile creierului, însă putem concepe, că cu cît facultățile intelectuale se desvolcă mai mult, cu atît deosebitele părți ale creierului trebuie să fie în raport cu comunicațiunile mai complexe încă, și

că prin urmare fiecare porțiune distinctă trebuie să devină mai puțin aptă de a răspunde într'un chip definit și ereditar, cu alte cuvinte: instințul în senzațiunile particulare.

Se pare chiar a fi oare-care raporturi între o slabă inteligență și o puternică tendență în formarea obiceiurilor fixe, dar' nu ereditare; căci după-cum 'mi-a relatat un abil medic, persoanele nu tocmai înzestrate se lasă a fi în tot călăuzite prin deprindere sau obiceiuri și cu atît sînt mai ferice, cu cît le încurajază cineva în aceste dispozițiuni.

Am crezut trebuincios a face această digresiune, pentru-că putem cu ușurință să prețuim activitatea mentală a animalelor superioare și mai cu seamă a omului mai pe jos de valoarea sa, dacă comparăm actele lor, basate pe amintirea întemplerilor trecute, asupra prevederii, rațiunii și imaginațiunii, cu alte acte foarte asemănătoare acestora, săvîrșite de animalele inferioare. În cazul din urmă aptitudinea împlinirii acestor acte a fost dobîndită încetul cu încetul, grație variabilității organelor mentale și selecțiunii naturale, fără-ca în fiecare generațiune succesivă animalul să fi avut conștiința și fără-ca inteligența să fi avut aici vre-o părțică. E neîndolnic, după-cum susține dl Wallace, că o mare parte din munca intelectuală săvîrșită de om este datorită intuițiunii și nu rațiunii; ear' între actele omului și actele animalelor este această mare diferență, că omul, cu toată facultatea sa de a imita, nu poate fabrica pe neîncercate de

pildă o secure sau o luntre, trebuie mai înteu să învețe a lucra la pomenitele obiecte. Un castor dimpotrivă își construiesc canalul seu, o pasere își face cuibul, un păianjen își țese minunata sa pânză aproape sau chiar tot așa de bine dela prima sa încercare, ca și atunci, când va fi mai în vîrstă și prin urmare mai experimentat.

Pentru a reveni la ceea ce imediat ne privește: animalele inferioare resimt de sigur plăcerea și durerea, fericirea și nenorocirea, asemenea ca omul. Nu va pute nimeni găsi o manifestare de fericire mai evidentă, decăt cum își manifestează căteii, pisicile, mieii, bucuria atunci, când ca și copiii noștri se joacă unii cu alții. Insectele chiar se joacă unele cu altele, după-cum a demonstrat excelentul observator P. Huber, care a vădut furnici fugărindu-se și mușcându-se în glumă, întocmai precum fac căteii.

Faptul, că animalele sînt apte de a simți aceleași emoțiuni ca și noi, este destul de probat, încât nu aș voi să-'mi obosesc cetitorii prin numeroase detalii.

Frica are același efect asupra lor, ca și asupra noastră, ea pricinuesce tremurare de mușchi, palpațiunile de inimă, distinderea sfînterului și sbîrlirea părului.

Bănuiala, teama, consecințe ale fricii, caracterizează eminamente cea mai mare parte dintre animale. Cred, că este imposibil a ceti descripțiunile asupra conduitei elefantelor

desreate a trage în cursă pe elanții sălbatici, fără a admite, că ele au cu totul și cu totul intențiunea de a-'i amăgi, și că prin urmare ele sciu prea bine ceea-ce fac.

Curăgiul și frica sînt cu desăvîrșire variabile la individele aceleiași specii, după-cum ușor se poate vedea la câinii noștri. Unii câni și unii cai au caracterul rău, alții dimpotrivă, au caracter bun; aceste calități toate sînt ereditare.

Ori-cine scie, cât de furioase sînt câte odată unele animale și cât de clar manifestează această furie. S'au publicat numeroase anecdote, probabil adevărate, asupra răsunării dibace a unor animale. Rengger și Brehm afirmă, că momițele americane și africane, pe care el le-a îmblîndit, se răsunau une-ori. Sir Andrew Smith, a căruia exactitate absolută e admisă de fiecare, 'mi-a istorisit următorul fapt, la care el a fost martor ocular: un oficer la capul Bunei-Speranțe își făcea o plăcere din a necăji un babuin; în o Duminecă animalul, vădîndu-'l apropiindu-se îmbrăcat în mare ținută, pentru a se duce la paradă, se grăbi de a aduna noroiu, pe care îl aruncă asupra oficerului în momentul când acesta trecea; de atunci babuinul, cum își zăria victima, își lua un aer triumfător.

Amicizia cănelui pentru stăpînul seu este proverbială și, după-cum spune un vechiu scriitor, cănel este singura ființă pe acest pămînt, care te iubesc mai mult decăt se iubesc pe sine însuși.

S'a vădut căne, care în agoniie mîngăia încă pe stăpînul seu. Este cunoscut faptul, că un căne, care era obiectul unei vivisecțiuni, lîngea mîna aceluia, care făcea operațiunea.

Whewell se întreabă cu multă dreptate: „cînd cetim exemplele atît de mișcătoare de dragoste de mamă ce adese ni-se povestesc despre femeile tuturor națiunilor, precum și despre femeile tuturor animalelor, cine s'ar mai pute îndoi, că mobilul acestei acțiuni n'ar fi același în amîndouă casurile?“ Dragostea de mamă o vedem manifestându-se pînă în cele mai neînsemnate amănunțimi, bună-oară: Rengger a vădut o momiță americană (Cebus) apărîndu-'și puilul de musce cu multă grijă; Duvaucel a vădut o momiță spălînd la pîreu fața puilor sei.

În Nordul Africe, Brehm a observat, că unele momițe sînt lovite de o așa de grea durere, când le mor puii, încât mor și ele înseși. Momițele, atît bărbați, cât și femei, adoptează în totdeauna momițele rămase orfane și le îngrijesc destul de părintesc.

Un babuin temelă, însemnat prin frumuseța sa, adopta nu numai momițe de altă specie, ci fura căteii și pisicii, pe care le purta pretutindeni cu el. Totuși frăgădimea sa nu mergea atît de departe, încât să-'și împartă mîncarea cu copiii sei adoptați, fapt ce a mirat foarte pe Brehm, căci momițele sale împărțiau totdeauna foarte drept cu proprii lor copii.

o adresă. După-cum se aude, atentatorul nu e smintit și numele Klaiber e fictiv; mai departe se împartășește, că atentatorul nu susține a fi fiș, că el voia să scape regatul de un principe protestant, din contra el afirmă, că e membrul unei societăți anarhiste, care a decis să ucidă pe toți principii. Pe el a căzut soarta să stingă vieța prințului Wilhelm.

Soupcina sârbească.

Membrii soupcinei au făcut alaltăieri la ameași o vizită regelui în fața regentei și a guvernului. Președintele soupcinei Pasici a ținut cu acest prilegiu un discurs, în care a ținut între altele, că întreaga națiune sârbească s'a hotărât firmă a se aduna în giurul tronului tinerului rege. Națiunea sârbească se bucură, că tinerul rege se ocupă pe timpul minorității lui și cu studiul istoriei națiunii sârbesce, căci acela, care cunoaște greaua luptă a națiunii sârbesce pentru existența ei națională, acela e una cu noi, și când națiunea și regele sunt de același gând, de aceleași sentimente și dorințe pătrunși, atunci națiunea sârbească și regele sârbesc stau în fața realizării unui splendid viitor.

Regele a răspuns: În timpul minorității mele nu sînt chemat a ave vreo înfrîurire asupra afacerilor de stat, ci trebuie să-mi petrec întreg timpul cu studiul. Cu toate acestea sînt mulțumitor pentru declarațiunile și asigurările domniilor-voastre și îmi voi ține de datorință, de a mă arăta acum și mai târziu vrednic de alipirea ce națiunea sârbească a avut-o totdeauna către dinastia Obrenović.

Boulinger.

Stea generalului Boulanger a apus. Aderenții săi de mai înainte îl părăsesc unul câte unul. Acum în urmă l-a părăsit și dl Cassagnac, care într-o scrisoare ce-i adresează îl numește mătura, cu care trebuia a se mătura grajdurile republicane, dar' care nesciind să-și împlinească datoria, se poate foarte bine arunca într-un colț. Îl numește prost și neîndemânatec, căci altfel nu s'ar fi dat înapoi dela ori-ce act revoluționar, nu ar fi rămas pe calea legală. Nu scia el oare, că partidul din dreapta de aceea s'a grupat în giurul lui, pentru-că îl credea capabil la toate. Salutați în el și admirau pe aventurierul, ear' nu pe bărbatul de stat. Și acele milioane de alegători, care l-au votat, de sigur aveau încredere numai în obrăznicia și îndrăzneala generalului, a privi în el un păzitor al constituției nici prin gând nu li-a trecut. Astfel se exprimă domnul Cassagnac despre generalul.

Mult mai aspru este însă Arthur Meyer, redactor la „Gaulois“, care a scris și dînsul un articol asupra generalului, ear' acum publică depeșile ce a primit dela generalul. Eată ce-i scrie exgeneralul Boulanger. „Am cetit articolul d-tale. Totdeauna am presupus despre d-ta, că poți să comiți prostii, dar' ca să devii trădător nu o credeam. Acum m'am convins și despre aceasta. „Primesce expresiunea celui mai hotărât despreț al meu“.

Un mătșor, sgarîind odată pe mamă-sa adoptivă, aceasta, foarte mirată mai înteu asupra faptului, examen ce inteligentă labele mătșorului și, fără altă formă de proces, smulse unghiile acestuia cu dinții.

Un păzitor dela grădina zoologică din Londra îmi arăta o femelă bătără de Cynocephalus chacma (babuin), care adoptase o maimuță Rhesus; totuși când fură introduse în cușca sa două tinere momițe: un Driel și un Mandrill, babuina înțelese numai decăt, că aceste două individe, deși foarte deosebite, erau mai frudite cu specia sa, ea le adoptă îndată și respinse pe Rhesus. Acest din urmă, contrariat de expulsiunea, căuta necurmat ca un copil nemulțumit a ataca pe noii veniți, și o făcea chiar aceasta când i-se părea, că nu-l amenință nici un pericol; conduita aceasta revolta și indigna în cel mai mare grad pe bătără babuina.

Brehm afirmă, că momițele apără pe stăpânii lor împotriva ori-cărui atac și chiar iau partea cânilor, pe care îi iubesc, împotriva altor câni. Unele dintre momițele lui Brehm își procurau o mare plăcere de a năcăji prin fel de fel de mijloace ingenioase pe un bătără căne ce le era urit, și făceau și cu alte animale tot așa.

Ca și noi, animalele superioare simt multe dintre emoțiunile cele mai complexe. Ori-cine scie, căt e de gelos cănele de afeștiunea stăpânului său, când acesta desmeardă o altă creatură; aceasta se observă și la mo-

DI Meyer, după-cum singur scrie, a răspuns generalului următoarele: „A trada nu poți decăt pe acela, pe care îl servești; eu nu servesc decăt pe regele meu, prin urmare pe d-ta nu puteam să te tridez. Nu mă voi lăsa abătut dela datoria mea prin nimic. Las ca viitorul să arete „ce nefundată este acușatiunea d-tale“.

Dealtfel se scrie, că generalul ar fi plecat și din insula Jersey, unde nu i-ar fi priit nici-decăt aerul, și s'ar fi stabilit din nou la Bruxella, unde amica sa contesa s'a și văcut deja la teatru. Umblă, cu alte cuvinte, în toate părțile și abia își poate găsi loc, unde să poată trăi liniștit și să mai uite necazurile.

Din Bucovina.

Jurnalele germane „Bukovinaer Nachrichten“ și „Rundschau“, cea polonă „Gazeta Polska“ și cea rutenă „Bukovena“ și-au luat de devisă a aduce pamflete ofensatoare asupra metropolitului actual. Înalta sa pozițiune însă nu-i permite a se degrada spre a le răspunde, și ele vădend, că până acum nimenea nu-și ridică vocea, se fac mai îndrăznețe.

Așa aflăm, că „Bukovinaer Nachrichten“ ddto Cernăuți, 6 Octomvrie 1889 Nr. 323 aduce în mod sarcastic scirea, că Eminența Sa metropolitul vrea să renunțe la postul său. — „Gazeta Polska“ ddto Cernăuți, 6 Octomvrie 1889 Nr. 80 scrie în mod batjocoritor, că demnitatea metropolitului este sdruincată în timpul din urmă și el s'a decis să cedeze, — nu spune cui, — și că acest pas este primit cu aplauze decătă întreaga poporațiune a Bucovinei, fără excepțiune de stare, religione și națiune.

Așa au scris aceste gazete. — Guvernul, procuratura și consistorul nu le-au întrebat, de unde posed aceste sciri, și aceasta miroasă încâtă, că sînt dușmani ai metropolitului. — Preoțiimea din provincie a auzit aceasta și este în nedumerire și iritată, cum se publică așa ceva și nimenea din cei puși în frunte nu desminte în public. Se vede, că a venit timpul, ca preoțiimea din provincie să respingă atacurile ce le fac străinii bisericii noastre și metropolitului ei, deoarece se a văcut înșelată în așteptarea sa.

Eu și cu mine toți aceia, care își cunosc misiunea și a cărora inimă este curată de invidie și linguișire, nu putem suferi o astfel de scire jignitoare ce s'a adus asupra metropolitului. Vom respinge sus și tare ori-ce pamflete atătătoare ce s'ar face asupra sfintei noastre bisericii și metropolitului ei.

Fie menționatele jurnale încredințate, că atacurile citate nu ne bucură sau descurajază, ci ne consolidează și ne grupează a fi o sentinelă vie și foarte în contra ori-cărui atac. Lamentările lor protivnice trec ca și norii ce amenință, dar' nu pot ploua. Temele bisericii noastre nu o vor strica și noroiul ce-l aruncă asupra ei și a metropolitului nu-i murdărește. Lumea imparțială cunoaște, că ele fac aceasta din simpla ură, că-și văd planurile zădărnice și sfurtările lor nesuficiente. Prin pamflete și atacuri vehemente nu vor submina pozițiunea și demnitatea actualului metropolit. — Vin ele din partea străinilor, nu ne miră și le vom respinge în mod convenit. Vin ele din partea acelor pigmei, care sînt tari și mari față cu cei mici, ear' animale tîrfoare prelîngă străini, fie asigurați, că lumea îi cunoaște, că sînt nemulțumitori. Nu vor reuși nici-odată prin astfel de mijloace

mițe. Faptul acesta arată, că animalele nu numai că iubesc, ci și caută iubire. Deasemenea ele au sentimentul emulațiunii, după-cum neîndoelnic iese din unele fapte. Ele iubesc aprobățiunea și lauda.

Cănele, care poartă în gură un coș ori un paner al stăpânului, înainteașă plin de orgoliu și manifestează o vie mulțumire. Făcend abstracție de frică, eu cred, că cănele simte chiar rușinea sau ceva ce seamănă cu umilirea, când își cerșese prea des hrana.

Mai mulți observatori au constatat, că momițelor nu le place nici-decum să-și ridă cineva de ele. Am văcut la grădina zoologică din Londra un babun, care se mânia până la turbare, când gardianul scotia din buzunar o scrisoare ori o carte și începea să cetească cu glas tare. Furia sa era atât de nemăsurată, încăt într-o ocaziune, când eram martor ocular, și-a mușcat pulpa până la sânge. Câni posed ceea-ce s'ar numi sentimentul glumei, ceea-ce e cu totul altă decăt plăcerea jocului. În adevăr, dacă cineva aruncă unui căne un baston sau un alt asemenea obiect, el îl apucă și îl duce la o oare-care distanță, apoi se pune pe brânci și asteaptă ca stăpânul să se apropie, pentru-ca să-și iee obiectul ce ține, atunci el se ridică repede, fuge ceva mai departe, pentru a reîncepe apoi același lucru, și de sigur el trebuie să fie foarte mulțumit de gluma ce face.

Să trecem acum la facultățile și la emoțiunile mai proprii intelectuale ce au o mai

planurile lor meschine. — Presentul i'a înferat cu sigilul desprețului și fiecare om sănătos, care contează pe puterea lui intelectuală, se ferese de ei ca de cei ciuși, ear' viitorul îi va ave de proverb înfricoșător și defăimător. Așa au pățit-o aceia, care la ocuparea parohiilor din anii trecuți au ignorat consistorul și s'au dus la guvern, de a înegri pe cei din consistor, și prin aceasta i'a discreditat în ochii străinilor. Așa au pățit-o și aceia, care uitând pozițiunea și starea, tradează străinilor decisiunile consistorului. — Va veni timpul, când purtarea lor se va aduce la bara tribunalului, — „ca peirea ta, Israile, să nu vină din tine!“.

Străinii însă se nu gândească, că ceialaltă preoți, preoțiimea întreagă, sînt de același caladop. De și au format opinione rea despre insinuatori, păstreze-o, dar' nu-și permită a arunca cu noroi asupra persoanei metropolitului. Prin aceasta nu-și vor ajunge scopul de a forța moralmente, ca metropolitul să renunțe la post și nespălății să triumfeze. Imprudent le este planul și zădarnic. Metropolitul cunoaște intențiunile dușmanilor și de câte-ori cetese vrea un pamflet adus de gazete, nu trebuie să se supere, căci are destule inimi, care fără comandă de sus vor proba lumii, că-și iubesc și îl adoră, și vor spune viitorului, cine a fost el în lume, ce a voit, ce a făcut și cine l'a zădărnicit în frumoasele lui aspirări pentru sfânta noastră biserică. Dușmanii lui nu rîvnesc la pozițiunea lui, căci nu sciu ce este ascuns în poala vremilor și se nu li-se întemple lor ceva mult mai rău.

Oreste Dlujschi,
preot.

CRONICĂ.

Doliu de Curte. Pentru decedatul rege al Portugaliei, la ordinul Preafalt se va ține un doliu de Curte de 20 de zile, începend dela 23 Octomvrie, și anume din 23 Octomvrie până la 3 Noemvrie doliul adînc, ear' din 4 până la 11 Noemvrie doliul cel mic.

Archiducele Ioan, după-cum află foile din Viena, se află de present în Paris sub numele de conte de Orth. În capitala Franciei va petrece Archiducele numai câteva zile, ear' de acolo își va continua călătoria, avend să petreacă mai multă vreme în străinătate, după-cum arată dispozițiunile ce a luat. Scirile relative la acest valoros membru al dinastiei, pe care ni-le-a adus telegraful aseră, au sosit din Fiume unor funcționari de Curte din Viena, dar' nu sînt încă confirmate. Sigur se scie numai atata, că Archiducele Ioan dela Paris va merge decamdată la insulele Baleare, unde se află o posesiune a fratelui său, a Archiducelui Ludovic Salvator.

Sciri militare. Se vorbește, că inspectorul general de infanterie, generalul König, va veni pe la începutul lui Noemvrie la Sibiu.

Inspectorul corpului de armată din Croația și generalul comandant din Agram baron Remberg, din cauză de morb a trecut în disponibilitate cu competență de așteptare (Wartegebühr) și cu reserva, de a fi rechemat ear' în activitate la casa de trebuință. Cu acest prilegiu Maiestatea Sa l'a distins cu marea cruce a ordinului Leopoldin. În locul lui este numit locotenent-mareșalul I. Reicher.

Numiri. Direcțiunea financiară din Urș-Oșorheiu a numit pe candidatul de practicant de manipulațiune Iuliu Ștefani de practicant de manipulațiune fără diurnă la aceeași direcțiune, ear' pe servitorul-suplent Carol Hideg de servitor provisor cl. II. Direcțiunea financiară din Sighișoara a numit

mare însemnătate, ca unele ce constituie bazele dezvoltării unor aptitudini mentale de o valoare mai înaltă. Animalele manifestează foarte evident, că ele caută bucuria și că testează uritul. Aceasta se observă la câni, și după Reegegr și la momițe.

Toate animalele cunosc sentimentul mirării și multe pe cel al curiosității. Această din urmă aptitudine le este neprielnică câte odată, bună-oră când vênătorul le distrage, înșelându-le, sau le atrage cîtră sine prin aceea, că afectează pozițiuni care de care mai extraordinare. Eu am observat aceasta la cerb și chiar la unele specii de rațe sălbatice.

Brehm face o descrițiune foarte interesantă asupra fricii instinctive ce simțiau momițele sale la vederea unui șerpe. Totuși curiositatea lor era așa de mare, încat ele nu se puteau împedeca de a ridica din când în când capacul lăzii, în care erau închiși șerpilor lui Brehm.

Foarte mirat de cele relatate de numitul scrutator al naturii, am dus un șerpe împăiat și încolăcit în cușca momițelor din grădina zoologică, unde se provocă o groasă ferebere; acest spectacol a fost unul din cele mai curioase ce am văcut.

Trei momițe erau mai cu seamă alarmate, ele se mișcau cu violență în cușcile lor, aruncand țipete ascuțite ca semnal de primejdie, care fu înțelese de toate celelalte momițe. Cățva pușori de momițe și un bătără Anubis nu luară nici-decum în seamă pe șerpe.

pe respicientul Nicolae Kozma de servitor cl. II. la oficiul de dare din D-St.-Martin.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Nicolae Fusoi în „Füzesi“; I. Tyarha în „Tarsai“; Ioan Hjadlovsky în „Farlask“ și Jeti Krauss în „Kutasi“.

Necrolog. Ioan Veresiu-Rosiescu, paroch gr.-or. în Gheră-Oșorheiu, tatăl decedatului protopresbiter al Clujului Vasile Rosiescu, a răposat alaltăieri în etate de 90 de ani. Pe răposatul, care a fost un credincios slugitor al bisericii până în oarele din urmă ale vieții sale, îl deplâng surorile Ecaterina și Mirona, nora vęd. protopopeasă Ana Rosiescu, nepoții și nepoatele: Tului Rosiescu, adm. protopopeș; Elisa Isacu născ. Rosiescu; Aurelia Piosiu născ. Rosiescu; Corneliu, doctorand în medicină; Maria, Amalia și Romul Rosiescu; Iosif Stănescu, capelan gr.-or., și numeroșii strănepoți și strănepoate. Rămășițele pămենtesci ale regretatului defunct s'au aședat astăzi spre odichnă eternă în cimiterul gr.-or. din Gh.-Oșorheiu. Fie-i țărina ușoară!

Comitetul central electoral al comitatului Sibiu este invitat pentru 25 Octomvrie n. oarele 4 d. a. la o sedință în casa comitatului. Obiectele de pertractare sînt: 1. Raport despre expunerea listelor electorale și prezentarea decisiunilor relative la reclamațiunile. 2. Presentarea recurselor cătă Înalta Curie contra decisiunilor relative la reclamațiunile lor a lui Bartolomeu Szilágyi și Rudolf Heitz din Sebeșul-săsesc.

Un preot mort înaintea altarului. Se scrie din Köröspatak, că preotul romcat. de acolo a murit Duminea trecută în biserică, precând sevrșia acolo slujba d-dească. Înaintea altarului a cădut în leșin, ear' transportat fiind în sacristie, și-a dat suflul după câteva gemete. Nenrocitul preot a fost lovit de o ruptură de inimă.

Un proces electoral. Din Pojon se depeșează, că în afacerea miturilor electorale din Dunaszerdahely, tribunalul a condamnat pe negustorul Perlbum la o amendă de 500 fl., pe alți 22 la o amendă de câte 2—20 fl.

Sciri țiaristice. În Cluj apar de present patru țiare politice cotidiene, unul guvernamental, unul al partidului independent și al treilea, „Erdélyi Híradó“, cu program Apponyi-st. „Magyarország“, cel mai nou țiar, nu are nici un program politic și se pare a trece de un fel de organ al „Kultur-egylet“-ului.

O faptă prea drastică. Primim următoarea scrisoare de lîngă Brașov, pentru a cărei conformitate cu adevărul garantează informatorul: Causa de divergență ce există de vreo cățva ani între învățătorul Alexiu Văju și comuna bisericească din Purcăreni a ajuns prea departe, căci Marți la 3 Octomvrie anul curent președintele comitetului parochial Mateiu Grama, vîind a se face mare ca copilul cu palaria tată-sau, a încauit școala confesională gr.-or., dând pe învățătorul menționat afară din clasă. Așteptăm cu nerăbdare să vedem, ce pași vor întreprinde autoritățile noastre bisericesci-școlare față cu astfel de invidiți, — spre salvarea statului învățătoresc.

Părinți asasinați de fi. Se scrie din Seghedin: În podgoria din apropierea orașului s'a sevrșit o crimă îngrozitoare. Un individ numit Pasz a asasinat pe tatăl său și pe mămăsa vitregă. Înarmat cu un revolver, Pasz intră în coliba, în care locuiau părinții săi. Fără nici o vorbă el trase un foc asupra mamei sale vitrege și o ucise; apoi trase două gloanțe în tatăl său. În sfîrșit, Pasz încercă să se sinucidă, dar' fu împedecat de vecini, care alergară la șgomotul detunării.

Călătoria regelui României la Iași. „Agenția Română“ publică următoarea telegramă privitoare la sosirea regelui Carol în Iași: Călătoria regelui și a principelui moște-

Acesta fu apoi mutat într'un compartiment mai mare.

După cățva timp toate momițele formară un mare cerc în giurul șerpelui, în poziția aceasta ele aveau aspectul cel mai comic și erau întărite în cel mai mare grad. O mică mișcare, dată unei ghiulele de lemn ce le era cunoscută, le făcu să se împrăscie îndată.

Cu totul altfel se poartă momițele, când în cușca lor se introduce un șerpe mort, un șoarece ori o broască țestoasă, căci deși la început au o mare frică, ele nu întărdie a se asigura și a le apoi a se apropia pentru a le examina și a le atingea.

Odată pusei în cușca momițelor un șerpe viu într'un sac de hărtie îndestul de închis. Una dintre momițe se apropia îndată, deschise sacul cu îngrijire, aruncă în lăuntru o privire și fugi îndată.

Atunci fusei martor la ceea-ce descrie Brehm, căci toate momițele una după alta veniră și aruncară câte o privire repede în lăuntru sacului, în fundul căruia ședea nemșcat teribilul animal.

Se pare, că momițele au oare-care noțiuni despre afinitățile zoologice, căci cele ale lui Brehm aveau o frică instinctivă chiar în fața unei nevinovate șopârle sau în fața unei broasce. Deasemenea s'a observat, că un orăngutan a simțit o groasă spaimă, când vădă pentru întâia-și-dată o broască țestoasă.

Traducere de N.

nitör s'a făcut în deplină ovațiune. Toate țările erau pline de lume și împodobite într'un mod splendid. Delegațiunile de ale țeranilor, diferite autorități, toți proprietarii din împrejurimi cu soțiile lor, clerul etc. salutară respectuos și cordial pe regele și principele Ferdinand. Primirea la Iași a fost splendidă; nici-odată regele nu a fost primit cu atăta căldură. Orașul era pavoasat, cortegiul dela gară până la metropolie era format de toată poporațiunea orașului, senatori, deputați, toate notabilitățile și toate autoritățile. S. S. metropolitul Iosif cu tot clerul eparchiei, o mulțime de doamne din cele mai înalte clase ale societății, au primit pe regele și pe prințul cu aclamațiuni călduroase. După-ce a asistat la Te-Deum la metropolie, M. S. a tras la palatul dlui Rosnovanu. Regele era însoțit de dl Lascar Catargiu, președinte al consiliului, și dl general Manu, ministrul de rășbion. Primirea Maiestății Sale e cu atât mai spontanee, cu căt serviciul de pază și de siguranță era făcut de cetățeni, căci garnisoana obișnuită din Iași nu a putut să se întoarcă, din cauză că a luat parte la manevrele ce s'au sfîrșit într'un mod așa de strălucit abia seara. Șederea regelui la Iași va fi de trei zile.

Un act de brutalitate la granița austro-ungaro-română. Ni-se scrie din Predeal, spune „Românul“, că cu trenul dela 12 oare venise ieri o femeie bolnavă ce voia să treacă în Transilvania la părinți, spre a se căuta, însă bunii Unguri n'au voit a o primi sub cuvend, că boala de care zace este contagioasă. Toate rugămintele ei și chiar ale publicului aflător au fost zadarnice, astfel că nenorocita femeie a fost nevoită a rămâne în Predeal, unde neavend pe nimeni, s'a retras în sala de așteptare plângend. Se vede, că această supărare a agravat și mai mult boala, căci pe la oarele 4 a încetat din viață. Șeful de stațiune român a luat toate măsurile spre a o îngropa.

Ferdinand de Coburg, prințul din Bulgaria, a plecat la Londra.

Holeră. La ministerul de externe rusesc au sosit sciri, care spun, că holera ce a izbucnit între Tigru și Eufurat înaintea de asta cu două luni, n'a încetat nici acum. Atât pe valea Eufuratului, căt și în golful persian mor pe fiecare țicimi de individi. Au murit până acum 7000 persoane.

VARIETĂȚI.

(Grindină.) Noi cesti din Europa abia putem ave idee despre grindină, sau mai bine țin de peatra ce cade în regiunile mai calde. Astfel Darwin amintese în scrierile sale despre grindina ce a cădut în America, când bobii erau mari ca un ou de găină și a omorît o mulțime de cerbi, struți și alte veșuitoare de prin acele locuri.

La 1787 a cădut asupra comunei Coma grindină în mărime și greutate de aproape un chilogram. Volta, el singur a rămas uimit, când a văcut aceasta.

După afirmările lui Halley, la 1697 a cădut grindină fiecare bob în greutate de 25—30 deca, ear' Noggurath scrie despre o furtună, când cădea grindina căt pumnul de mare.

La 1869 în Caucaș a cădut peatră căt un ou de porumbiță și care avea forma regulată a unui rhomboeder.

Tot așa a cădut la 21 Iunie 1874 în Lion.

(Unde este Rochefort?) După o depeșă ce o primesc din Londra țiarul „Bataille“ dl Rochefort, amărît și el de eșecul ce a suferit, a dispărut din Londra, și nimeni nu scie unde este.

Unii țic, că e probabil, că el a dispărut din cauza unor placcate ce se pot vedea pe zidurile orașului și care sînt întitulate Rochefort on England.

Pe aceste anunțuri s'au tipărit extractele din toți articolii ce renumit țiarist a scris în „Intransigent“ contra Engliterii ca stat și a Englezilor ca popor.

Se termină apoi țicend, că ar trebui ca Englezii să-și învețe minte pe acest pamfletar, și cum dl Rochefort scie, că cu Englezii nu este de glumit, apoi a șters-o, ca să nu i-se întemple ceva.

Din public.*)

Dare de seamă și apel nou dela „comitetul de ajutorare cu abodare și legendarie pentru elevii miseri ai școalelor române rurale din Ungaria și Transilvania“.

Abia s'a început anul școlar, și ne inundă rugărilor relative la ajutorarea cu abodare și legendarie pe seama elevilor miseri dela școalele noastre rurale. Dar' nu avem de unde mai distribui, că la multe din rugările intrate în anul școlar expirat încă nu am putut satisfăcea.

Ca să fie onoratul public cetitor în clar cu această afacere, ne luăm voe a ruga pe on. redacțiune să binevoască a da loc următoarei dări de seamă:

Cu finea anului școlar 1887/8 aveau un cassa-rest de fine fl. 12 cr. În decursul anului școlar 1888/9 au încurs: 1. Dela domnul

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacțiune nu primesc răspunderea.

Mihail Domide, directorul scoalei fundatiionale din Săn-Georgiu-Năsed 1 fl. 50 cr. 2. Dela stimata doamnă Irina Bardoși născ. Nestor din Sălnoc 1 fl. 3. Dela dl Nicolae Cioancă, vigil silvanal în Ilva-mică 35 cr. Suma 28 fl. 97 cr., și mai aveam rămasă din anul școlar 1887/8 64 abcedare și 2 legendare, ear' un domn anonim ni-a mai donat un braț de le-gendare vechi, rele, din care domni Teodor Iepurean, învățător în Rodna-nouă, și Ioan Tivadar, învățător în Ilva-mare, ca buni com-pactori ne făcură 20 legendare folosibile.

Din această sumă s'au spesat: 1. Pentru 59 abcedare din Brașov 10 fl. 04 cr. 2. Pen-tru 16 legendare de Petri 5 fl. 10 cr. 3. Pentru 25 abcedare de Petri 5 fl. 12 cr. 4. Spese postale, material de pachetat etc. 6 fl. 35 cr. 5. Pentru 7 abcedare de Petri 1 fl. 75 cr. 6. Pentru 11 legendare de Petri 3 fl. 85 cr. Suma 32 fl. 21 cr.

De toate dară avurăm 155 abcedare și 49 legendare, din care s'au distribuit: 1. Școalei din Notig, la adresa dnului învățător Alexandru Todoran 10 abcedare. 2. Școalei din Păucenesci, la adresa dlui învățător Ste-fan Țarină 10 legendare. 3. Școalei din Dum-brava, la adresa învățătorului Teodor Popescu 10 abcedare. 5. Școalei din Bădăci, la adresa învățătorului Ioan Gozman 6 legendare și 20 abcedare. 4. Școalei din Arcași, la adresa pre-tului Ilie Iuga 20 abcedare. 6. Școalei din Perice, la adresa învățătorului Vasiliu Oltean 10 abcedare. 7. Școalei din Trăneș, la adresa învățătorului Ilie Goga 21 abcedare. 8. Școalei din Domnin, la adresa învățătorului Ipate Todoran 14 abcedare. 9. Școalei din Feurd, la adresa învățătorului Ioan Chitta 9 abcedare. 10. Școalei din Vama, la adresa învățătorului George Brătean 3 legendare, 3 abcedare. 11. Școalei din Grădișce, la adresa protopopului Avel Pop Bociat 19 legendare. 12. Școalei din Săplac la adresa învățătorului Malin Silași 3 legendare și 13 abcedare. 13. Școalei din Valea Delgii, la adresa protopopului A. P. Bociat 10 abcedare. 14. Școalei din Clopotiva la adresa protopopului A. P. Bociat 10 abcedare. 15. Școalei din Bontaci, la adresa protopopului A. P. Bociat 8 legendare. 16. Școalei din Ostrov, la adresa prot. A. P. Bociat 12 legendare. Suma 51 legendare și 158 abcedare.

Dar' având numai 49 legendare și 155 abcedare; un marinos anonim ne mai puse 2 legendare și 3 abcedare la dispozițiune. Cu toate aceste au rămas nesatisfăcute cere-rite: lui Nicolau Török, învățător în Dârja, des-pre 18 abcedare; a lui Petru Tămășan, în-vățător în Chichiș, despre 15 abcedare și 10 legendare; a lui George Cătana, învățător în Valeadeni, despre 18 abcedare și 10 legendare; a lui Toma Popoviciu, învățător în Boșorod, despre 10 abcedare; a lui Ioan Măndruță, în-vățător în Alsă-Ban, despre 6 legendare și 15 abcedare; a lui Demetriu Ardelean, învățător în Băhăsești, despre 5 abcedare și 3 legendare; a lui Vasile Contiș, învățător în Gostila, des-pre 10 abcedare și 5 legendare; a lui Iosif Popescu, învățător în Vălișoara, despre 4 le-gendare și 10 abcedare; a lui Alexandru Vlad, învățător în Banpatoc, despre 17 legendare; a lui Dimitrie Cămpăan, învățător în Simborul-mare, despre 10 abcedare; a lui Gavrilă Mo-năsturean, învățător în Cluj-Mănăstur, despre 26 abcedare și 14 legendare; a lui Iuliu Bol-durean, învățător în Vasag, despre 7 legen-dare și 6 abcedare; a lui Ioan Anton, învăță-tor în Hereclean, despre 10 abcedare; a lui Teodor Murășan, învățător în Bredu, despre 18 abcedare și 10 legendare; a lui Petru Bo-jor, învățător în Fodora-maghiară, despre 25 abcedare; a lui Constantin Micu din Vismar-mare despre 40 abcedare, 30 legendare, 10 gramatici, 20 computuri, 10 istorii test. vechiu, 10 istorii testamental nou; *) a lui Ioan Rus, preot în Săn-Mărtin, despre 30 abcedare; a lui Ioan Lariu, învățător în Strimbu, despre 12 abcedare; a lui Ioan Bota din Cetea, p. u. Tövis, despre 5 abcedare, 10 legendare, 5 istor. ung. și 5 geografii; **) a lui Iuliu Dombradi, jurist în Gernyeszeg; a lui Vasile Ghevea, învătător în Rusu, despre 8 abcedare și 2 legen-dare; a lui Zacheu Florian, învățător în Bu-dein, despre 6 abcedare și 6 legendare; a lui Avram Dan, învățător în Mihăești (I. Reteag), despre 20 abcedare; a lui Demetriu Recean, învățător în Bucova, despre 10 abcedare și 10 legendare; a lui Ioan Ciurdărean, preot în Lușca, despre 10 abcedare și 6 legendare; a lui Gavriil Hossu, învățător în Crosna, despre 12 abcedare și 12 legendare.

Adecă prelungă cele 51 legendare și 158 abcedare distribuite ar fi trebuit să mai avem baremi 145 legendare și vre-o 366 abcedare, adecă câte zile sunt într'un an. Dar' de unde?

*) Celelalte foi române sunt respectuos rugate a reproduce această dare de seamă și noul apel.

Comitetul.

**) Dl Constantin Micu, ca și alți câțiva, face chiar poșcă cu cererea sa. Ar voi să-l îmbrăce cineva școala întreagă de toate cărțile ce ar crede a-sa că are lipsă. Se vede, că n'a cetit, că comitetul nostru este constituit numai pentru ajutorarea elevilor miseri, și și acia numai en abcedare și legendare.

Că, după-cum arătarăm în computul de mai sus, nici un bănuț rău nu mai avem. Dacă însă e vorba ca să mai ajutorăm, atunci fie buni cei-ce au de unde și ne trimită, ca să avem de unde da. Dacă însă ajutoare de din afară nu ni-or sosi, atunci nici supli-canții nu spereze, că le vom mai trimite ceva, că nu e de unde.

În speranța însă, că inimile milostive nu s'au sfîns toate din piepturile membrilor na-țiunii noastre, ne luăm voo a apela la mari-nimositatea lor și a ruga pe toată suflarea românească să ne trimită, — după voință și putință, — bani, hârtii de valoare, opuri de ori-ce cuprins, cu un cuvânt tot ce se poate preface în bani, ca din acei bani să cumpărăm numai decât legendare și abcedare și să le trimitem, — ca și până acum, — gratis, cel-or-ce ar învăța carte românească, dar' n'au mijloace să-și poată cumpăra cărți.

Tot în astă speranță se pot adresa și de aci încolo domni învățători ori senatele școlare române rurale, — fără deosebire de confesiune, — la secretarul acestui comitet, și el bucuros, în ordine cronologică, adecă după-cum s'ar insinua rugările, cât vor per-mite mijloacele, va satisface datorinței ce de bunăvoo 'și-a impus-o. Mai repetăm însă odată, că de present bani nu avem, ba din al nostru am pus 3 fl. 24 cr. și în anul expirat, ear' cărțile toate le-am distribuit.

Bine ar face și domni autori ori editori de cărți, dacă împregiurările 'i-ar lăsa, să ne pună la dispoziție un număr oare-care de exem-plare compuse, respective odate de d-lor, ca să le distribuim unde vom simți că e lipsă mai arțetoare.

Mulțumind în numele elevilor ajutoarați tuturor nobililor donatori, care în anii trecuți 'și-au adus aminte și de miseria elevi ai școalei rurale lipsiți de cele mai necesare cărți de instrucțiune, sperăm că și de aci încolo va afla răsunet glasul nostru, când strigăm:

Carte, carte, carte,
Scumpă românișe,
Dă filor tști!

Rodna-vechie, 1/13 Octomv. 1889.

Porcius, Ioan Rop Reteganul,
preș. secret. I.

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramele țiarului „Sieb-Deutsch. Tageblatt“).

Viena, 23 Octomvrie n. Încheierea împrumutului bulgar de 30 mi-lioane franci cu „Länderbank“ e, se dice, perfect.

Praga, 23 Octomvrie n. Mare-șalul-suprem al țerii a provocat pe de-putații germani a se presenta în dietă în restimp de 14 zile, căci la din con-tră își vor perde mandatele.

Berlin, 22 Octomvrie n. Germania pune sub protectoratul seu o bucată a țermurelui ost-african înspre Nord de Witu.

Colonia, 23 Octomvrie n. „Köl-nische Zeitung“ dice: „Învitarea împă-ratului german la manevrele rusești a scos pe Francezi din concept. Mai sînt a se aștepta încă și alte dovești de prietenie între Alex-andru și Wilhelm“.

Zanzibar, 23 Octomvrie n. Loco-tiitorul lui Wissmann, locotenentul Gra-venreuth, a luat cu asalt tabera lui Bușiri în Ustgara, a împrăsciat banda și a urmărit pe Bușiri.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 23 Octomvrie n. Irányi a împărțit conferenței parti-dului independent, că va propune punerea sub acușă a ministrului de honveđi Fejérváry pen-tru declarațiunile făcute și or-donanțele exmise în afacerea steagului negru-galbin.

În comisiunea financiară a declarat Baross, că venitele curate ale căilor ferate de stat, în ciuda recol-tei slabe, sînt cu un milion mai fa-vorabile ca în anul trecut; noul tarif după zone s'a dovedit de avantajos și în ce privește partea financiară.

Bruxella, 23 Octomvrie n. Prin-țul din Bulgaria a sosit aici și a avut o întrevorbire lungă cu contele de Flandria. Regele nu a voit să pri-mească pe Coburgul, care aseară a plecat spre München.

Zara, 23 Octomvrie n. Vaporul accelerat al societății „Lloyd“ numit „Ferdinand Max“ a suferit un naufragiu, slobođindu-se pe mare fără a 'i-se mai pute da de urmă. Pe bordul va-porului se afla prințul Petru Carageorghievici.

Bibliografie.

A apărut de sub presă: *Bucurescii*, descriere geografică, geologică și etnografică, de Licherdopol, profesor public din această capitală.

A se adresa pentru comande la autor, la librăria Socec și la toate librăriile principale.

A apărut de sub presă: *Despre friguri*, studiu medical, scris în graiul popular, de Dr. Negrescu din Drăgășani.

Studiul a fost extras din țiarul „Ro-mânul“.

A se adresa la autor în Drăgășani.

„Foata Diecesand“. Organ al eparchiei gr.-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată în săptămână: Dumineca. Anul IV. Nr. 40 dela 8/20 Octomvrie 1889. Cuprinsul: Cătră on. public cetitor. — Cultul divin în biserica vechie creștinească. — Spicuri istorice. Răs-boiul lui Traian cu Parthii. — Varietăți. — Edict. — Concours.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Post vacant:

— Un post de paroch în comuna Tere-gova, protopresbiteratul Caransebeșului. Emolu-mentele împreunate cu această parochie sînt: Salar anual de 175 fl., sesiunea parochială de 41½ jugere, cu venit de 195 fl.; venitul stolar usat dela cununii în suma de 45 fl. Cei-ce doresc a reflect la această parochie sînt pofțiți a-și trimite recursese lor până în 7 Noemvrie v. la oficiul protopresbiterat gr.-or. în Caransebeș.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitatiuni:

— 8 Noemvrie st. n. a. c. mobilele vė-duvei Alexandrina născ. br. Rudnyánszky căs. Hauszmann decătră executorul jude-cătoriei cerc. din Oroșhaz.

— 29 Octomvrie st. n. a. c. mobilele lui Iuliu Esztegar decătră executorul jud. din Murăș-Oșorheiu.

— 9 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Vichentie Țundrea, în Coșteul-mare, decă-tră tribunalul reg. din Lugoj.

Posturi vacante:

— Un post de subjede la judecătoria cerc. din Seghedin. A se adresa în două sėptė-măni la autoritățile competente.

— Un post de jude la judecătoria cercuală din Mező-Csáth. A se adresa în patru-spredece zile la autoritățile competente.

— Mai multe posturi de oficiali adj. de postă și telegraf prelungă cautiune de câte 200 fl.; remunerațiune câte 500 fl. și relat corėspondėtor de cuartir. A se adresa până în 15 Noemvrie st. n. a. c. la ministerul de comerciu reg. ung. în Budapesta.

— Un post de subjede la judecătoria cer-cuală din Cula. A se adresa în două sėptė-măni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 19 Octomvrie st. n.

Sibiu: 89 44 41 17 8.

Călindarul zilei.

12/24 Octomvrie.

Iulian: Tadei.

Gregorian: Rafael.

Soarele: răsare 6.28, apune 5.7.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 23 Octomvrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.5)	Diferența din presiun.	Temperatura după Celsius.	Maximul și minimul de temperatură.	Direcți-vântului
718.8	-1.8	+14.0	+23.0 + 10.2	S

Din țeară, 21 Octomvrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera-tura Celsius.	Vântul direcți-ă	țkria
Budapesta	753	+12.1	—	—
Sătmar	757	+13.5	V	1
Cluj	760	+10.2	V	1
Orșova	760	+1.7	N	1
Timișoara	757	+14.6	—	—
Arad	755	+13.7	SV	5
Panciova	755	+15.0	S	3

Sosiți în Sibiu.

La 23 Octomvrie n.

Hotel „Neurivher“. Kovács, locotenent-mare-șal-campesur, Solchovits, major, ambii din Cluj. Balás, vice-colonel din Brașov. Horváth, căpitan din Deva. Franke, Singer, Brandt, comercianți din Viena.

Hotel „Impăratul Romanilor“. Roberth No-votny, Ioan Sebee, comisari de vamă din Viena. Springer, dentist tehnic din Alba-Iulia. Eisenberg, com-erciant din Mediaș.

Hotel „Meltzer“. Licht, voiajer din Iaroslav.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Abonament. Abonament 16.

Joi, în 24 Octomvrie 1889:

„Martha“.

Operă mare în 4 acte, de Fried.

Economic.

Furnisare pentru armata comună.

În privațna furnisării de pele pentru armata comună, camera comercială și industrială din Brașov a primit din partea ministerului comun de rėsboiu o publicațiune de cuprinsul următor: A patra parte din obiectele de furnisat e destinată industriașilor mici, și furnisarea se poate face în partii și, spre ușurare, în modul cel mai simplu posibil. Oferte pot în-aina numai micii industriași ce locuiesc în Austro-Ungaria și plătesc dare, ear' obiectele furnisate au să fie produse în atelierele proprii. Întrebunțarea de mașini e permisă, dar' încălțămintele au să fie absolut cusute. Pentru depoul Nr. 2 furnisarea e rezervată micilor industriași din țerile de sub coroana Ungariei; prețul obiectelor de furnisat are să fie de preț 500 fl. minimum și 1500 fl. maximum; împreunarea de mai multe partii într'o singură persoană sau predarea partiei unei alte persoane nu e permisă; obiectele au să corėspondă celor aflătoare la admi-nistrațiunea celor două depouri de montur, unde se pot vedă mustrele și dela care, pre-lungă plată, se pot și căpăta. Deodată cu ofertul, oferentul are a trimite la depoul, pentru care e destinată furnisarea, din fiecare specie câte o muștră ce are a corėspondea celor amintite mai sus; mustrele ce corėspond se iau în primire prelungă plătierea prețului decătră administrațiunea armatei; oferenții au a depune la depoul de montur respectiv o cautiune de 10% din prețul obiectelor ce voesce a furnisa; obiectele au să fie trimise directe la depoul pentru care sînt destinate, unde vor fi supuse unei examenări stricte și minuțioase; cele necorėspondătoare sau sosite mai târđiu sînt excluse. Ofertele, instruite corėspondător, au a fi trimise până în 27 Februarie 1890 12 oare meridiane directe la ministerul de rėsboiu comun. Acele au să conțină: a) numărul și specia articulelor de furnisat; b) depoul de montur, pentru care sînt destinate; c) declarațiunea, că oferentul se supune necondiționat dispozițiunilor publi-cațiunii; d) ca acul să se aștearnă o con-signațiune asupra prețurilor unitare ale speciilor de furnisat. În această consignațiune au să fie prețurile legibil însemnate în cifre și litere și fără nici o corectură. Consignațiunea asupra speciei, cantității și prețurilor presente ale articulelor de furnisat se poate vedă în biroul camerei comerciale și industriale din Brașov. În fine se adaugă, că escrierea pentru obiectele de îmbrăcăminta și echipare din pele va urma și dela 1 Ianuarie 1892 încolo.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuite în 7, 8 și 9 Octomvrie 1889.

Politti lui Hoffer, grâu 1400 hect., 10'40 lei. Politti lui Hoffer, grâu 3600 hect., 10'85 lei. Grosovics lui Schmirer, grâu 3850 hect., 10'60 lei. Diamandi lui Christoforato, grâu 1500 hect., 10'— lei. Zuchlos lui A. Verona, grâu 9100 hect., 10'50 lei. Politti lui A. Verona, grâu 4800 hect., 11'— lei. Bach lui A. Verona, grâu 1725 hect., 11'50 lei. Perlea lui A. Verona, grâu 4000 hect., 11'70 lei. Haracopo lui Liebman, grâu 1800 hect., 11'55 lei. Kirschen lui G. Mendl, grâu 5600 hect., 9'63 lei. Cusoff lui Schmirer, grâu 3600 hect., 10'25 lei. T. Dimitriadi lui Schmirer, grâu 4000 hect., 10'40 lei. Perlea lui Schmirer, orz 1680 hect., 4'70 lei. Cațica lui Schmirer, orz 3550 hect., 4'40 lei. Cațica lui Schmirer, orz 800 hect., 4'20 lei. Vasmaghidi lui Schmirer, orz 800 hect., 4'90 lei. Agent lui Schmirer, orz alb 3200 hect., 5'07½ lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 22 Octomvrie Grâu hectolitra 76—82 chilo fl. 5.40 până fl. 6.20, grâu mestec 70 până 74 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, sėcara 70 până 75 chilo fl. 4.40 până fl. 4.50, orz 62 până 66 chilo fl. — până fl. —, ovės 42 până 50 chilo fl. 2'10 până fl. 3.—, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, mėlaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, semėntă de cānepă 48 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până fl. 8.50, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, fāină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 58.— până fl. 60.—, unsoreea de porc fl. 59.— până fl. 60.—, sėu brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de sėu fl. 32.— până fl. 34.—, lumini turnate de sėu. fl. 35.— până fl. 36.—, sāpūnuli fl. 20.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.50, cānepă fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirital p. 100 l. 50 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 20 până 26 cr., ouē cu 10 20 până 24 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 21 Octomvrie n. s'a notat: unguresci bėrāni grei 45.— cr. până 45½ cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. până 48½ cr., de mijloc 46.— cr. până 47½ cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țērānească, grea —.— cr., până —.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54½ cr., ușoară 42.— cr. până 45½ cr., romānesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45½ cr., transito, de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr., până —.— cr., transito sėrbesci grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr. până 47½ cr., îngrāșați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4ºº cūmpēnt dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Oct. 1889.

Sėminte	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Prețul pe-100 ontlo.	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățenesc nou	74	—	75	—	—
Grâu dela Tisa	78	8.30	8.79	8.35	8.43
Grâu de Pesta	78	8.25	8.30	7.9	8.40
Grâu de Alba-regală	78	8.30	8.37	7.9	8.35
Grâu de Bácska	78	8.30	8.35	7.9	8.35
Unguresc de Nord	74	—	75	—	—

Sėminte, vechi ori none	Soial	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Sėcără			70—72	7.15
Orz	Nutreț de vinars de bere		60—62	6.10
			62—64	6.30
			64—66	6.50
Ovės			39—41	3.90
Cucuruz (porumb)	bănăț.		75	4.75
	de altsoiu		78	4.65
Meiu			—	5.30
Hrișcă			—	16.16

Mărfi pe termen.	Grâu	Cucuruz	Ovės	Prețul pe 100 chilogr.	
				dela	până
	de primă.			8.55	8.57
	de toam.			8.10	8.12
	Main-Ion.			5.05	5.07
	Ang. Sept.			—	—
	de primă.			7.24	7.27
	de toam.			7.16	7.20

Produse diverse

Sem. de trif.	Socul	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Lucernă ungurească			44.—	50.—
franceză			—	—
italiană			—	—
roșie			58.—	42.—
rafinat			43 7/8	44.50
dela Pesta			54.—	54.50

Nr. 311/1889. [793] 3-3

Concurs.

Cu 1-a Ianuarie 1890 vor fi a se ocupa:

I. 2 (două) ajutoare à 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofăleană“, menite pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofăleu“, care ar voi să învețe vre-o meserie oare-care.

II. 4 (patru) ajutoare à 20 fl. pe an, menite pentru tineri români, care voese a învăța vre-o meserie, dar' mai cu seamă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, măsăria (têmplăria), cismăria, pălăria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

III. 2 (două) ajutoare à 100 fl. pe an pentru tineri, care ar voi a se perfecționa în o măiestrie de lemnărie mai perfecționată (facere de cruci și colonade, învlișe de case după sisteme moderne, sculptura în lemn sau strugăria mai perfecționată), pentru a căror conferire se escrie concurs.

Cererile au a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura populară română“ în Sibiu, până la 30 Noemvrie n. 1889.

Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre-unul din ajutoarele amintite sub I. și II. au să accludă la suplicile lor:

- a) atestat de botez în original sau în copie legalisată;
b) testimoniu școlastic de cel puțin 4 clase elementare;
c) contractul încheiat cu măiestrul, conform §-lui 61 al legii industriale (Art. de lege XVII. din 1884), în original sau în copie legalisată și o adeverință dela măiestru despre succesul cu care lucră;
d) atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;
e) adeverință dela părinți sau tutori, că sânt decisi a lăsa pe fiii sau pupili lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin.
Suplicații la vre-unul din ajutoarele amintite sub III. au să presente următoarele documente:

- a) atestat de botez în original sau în copie legalisată;
b) atestat despre cursurile școlare absolvate înainte de a întra la învățatură la una din specialitățile de lemnărit amintite mai sus. Atestatele de clase inferioare clasei a IV-a elementare nu se vor lua în considerare;
c) atestat, că se află lucrând la vre-un măiestru sau institut de această specialitate și cu ce succes;
d) atestat de sărăcie sau de orfan, dacă concurentul este orfan;
e) atestat, de moralitate dela autoritățile competente;
f) adeverință dela părinți sau tutori, că se deobligă a lăsa pe fiii sau pupili lor la învățatură până se vor fi perfecționat pe deplin.

Se înseamnă, că între concurenții cu calificațiune egală la cele 2 ajutoare à 100 fl. pe an de sub pct. III. se vor preferi tinerii născuți în Munții-Apuseni ai Transilvaniei.

Din sedința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura populară română“, ținută în Sibiu la 4 Octomvrie 1889.

G. Baritiu m. p., președinte. Dr. I. Crișian m. p., secretar II.

Publicațiune

Joi în 7 Noemvrie 1889 st. n. la 1 oară după ameați se exarândază pe calea licitațiunii publice în cancelaria comunei Sadu moara cu 3 petri de măcinat a comunei pe timp de 1 eventual 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1890 st. n.
Condițiunile de licitare se pot vedea la ori-ce timp în cancelaria comunală. Sadu, în 20 Octomvrie 1889. Primăria comunală.

INSTITUT TIPOGRAFIC DIN SIBIU
A ieșit de sub tipar:
Călindarul Poporului pe anul comun 1890.

Cuprinsul: Călindar astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1889. — Genealogia domnilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrilor. — Autoritățile bisericesti în Ungaria. — Moș Ioan Roată, povestire de Ioan Creangă. — Cine a scos pe Adam și pe Eva din Raiu? snoavă de Petru Ispirescu. — Economic: Desfundarea pământului. Săcara. Teselatul animalilor de muncă. — Poezii: Ear' când voia fi... de Mihail Eminescu. — Regele cel mai iubit, de Matilda Cugler-Poni. — Nu plânge că te dau uitării, de Veronica Micle. — Cântec vechiu, de T. Robeanu. — Întâlnirea, de Teodor Șerbănescu. — Mănoasă! de George Coșbuc. — Un tip american, naratiune. — Ovreul și Dorobanțul. — Țiganul la popa. — Petrecere bună! — Era iute de picioare. — Trei surzi. — Doine populare. — Țigurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

INSTITUT TIPOGRAFIC DIN SIBIU
recomandă:
ȚINEREA VITELOR
de Eugen Brote,
president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.
Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

AICI CUMPERI MAI IEFTIN
materile de modă pentru dame și domni,
cele mai bune
materii pentru reverenți,
universe articole pentru
croitori și marchande de mode,
așa precum
mărfuri de țesut (brodat) și împletit,
cumpărate de mine din
DEPOSITUL DE MARFĂ AL MASSEI CONCURSUALE
cu cele mai moderate prețuri.
Succesorul lui Gregor Mateiu
„G. M. KLEISCH“,
piața mică Nr. 15 (odinioară local de magazină).

INSTITUT TIPOGRAFIC DIN SIBIU.
ARGHIR ȘI ELENA.
Istoria
preafrumosului fcior de craiu și a preafrumoasei fete măiestre cu pèrul de aur.
Adecă:
o închipuire, sub care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.
Prețul 20 cr. = 50 bani.
LEONAT ȘI DOROFATA.
Dialog
între bețivul din Longobarda și
miera lui.
În versuri
14 cr. sau 30 bani exemplarul.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1889.

Table with multiple columns showing train routes and fares between various stations like Budapesta, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiu, etc. Includes sub-tables for different line segments.